

Załączniki do rozporządzenia
Rady Ministrów
z dnia

ZAŁĄCZNIK NR 3

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MORSKICH WÓD WEWNĘTRZNYCH ZALEWU SZCZECIŃSKIEGO – UZASADNIENIE DO SZCZEGÓŁOWYCH ROZSTRZYGNIEĆ PLANU DOTYCZĄCYCH POSZCZEGÓLNYCH AKWENÓW

Projekt – wersja v. 3 z dnia 08.11.2019 r., aktualizacja UMS z dnia 09.07.2021 r.

Opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego wynika z implementacji do polskiego prawa Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r. ustanawiającej ramy planowania przestrzennego obszarów morskich (Dz. Urz. UE L 257 z 28.08.2014 r., s. 135).

Dyrektywa wskazuje, że plany zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich powinny dążyć do zapewnienia zrównoważonego rozwoju sektora energetycznego na morzu, transportu morskiego, sektorów rybołówstwa i akwakultury, a także zachowania, ochrony i poprawy stanu środowiska naturalnego, w tym odporności na skutki zmiany klimatu, realizacji innych celów, takich jak propagowanie zrównoważonej turystyki i zrównoważone wydobycie surowców.

Opracowując szczegółowe rozstrzygnięcia planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniono następujące akty prawne, wytyczne i dokumenty strategiczne:

- 1) ustawę z dnia 21 marca 1991 roku o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2135 oraz z 2021 r., poz. 234), która stanowi implementację do polskiego prawa ww. Dyrektywy;
- 2) ustawę z dnia 20 grudnia 1996 r. o portach i przystaniach morskich (Dz. U. z 2021 r., poz. 491);
- 3) Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza

terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej (Dz. U. poz. 1025), zwane dalej Rozporządzeniem;

- 4) Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- 5) Politykę Morską Rzeczypospolitej Polskiej do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku);
- 6) Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.);
- 7) Program rozwoju polskich portów morskich do roku 2030 ;
- 8) Rekomendacje HELCOM-VASAB dot. planowania przestrzennego na Morzu Bałtyckim;
- 9) pozostałe akty prawne dotyczące polskich obszarów morskich.

W myśl podstawowego aktu prawnego, jakim jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, za podstawę konstruowania rozstrzygnięć planu przyjęto zasadę zrównoważonego rozwoju: „Rzeczpospolita Polska strzeże niepodległości i nienaruszalności swego terytorium, zapewnia wolności i prawa człowieka i obywatela oraz bezpieczeństwo obywateli, strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. Konstruując ustalenia przedmiotowego planu wzięto pod uwagę działania zmierzające do rozwoju społeczno-gospodarczego przy zachowaniu równowagi przyrodniczej, ochrony środowiska przyrodniczego oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń.

Rozstrzygnięcia szczegółowe są zgodne ponadto z innymi zasadami morskiego planowania na Morzu Bałtyckim, zdefiniowanymi przez grupę VASAB-HELCOM ds. planowania przestrzennego obszarów morskich:

- 1) podejściem ekosystemowym;
- 2) zrównoważonym zarządzaniem przestrzenią morską;
- 3) podejściem ostrożnościowym, w wymiarze ekologicznym, ekonomicznym i społecznym);
- 4) planowaniem dostosowanym do charakterystyki i specyficznych warunków różnych obszarów.

Zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej podejście ekosystemowe oznacza, że w zarządzaniu działalnością człowieka spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) wpływ na ekosystem planowanej działalności człowieka jest utrzymywany na poziomie umożliwiającym osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu ekologicznego środowiska;

- 2) zachowana jest zarówno zdolność do prawidłowego funkcjonowania ekosystemu, jak i odporność na zmiany środowiskowe powstałe w wyniku działalności człowieka;
- 3) umożliwiające jest jednoczesne, trwałe i zrównoważone użytkowanie zasobów i usług ekosystemowych przez obecne i przyszłe pokolenia.

Wyrazem uwzględnienia wskazanych powyżej zasad morskiego planowania są ustalone w planie zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych Zalewu Szczecińskiego specyficzne dla każdego akwenu zakazy, nakazy i ograniczenia w użytkowaniu odnoszące się do ichtiofauny. Sformułowane w planie zakazy i ograniczenia mają na celu uniknięcie konfliktu z pozostałymi funkcjami dopuszczonymi w danym akwenu.

Rozstrzygnięcia szczegółowe zostały zdefiniowane w sposób zapewniający na całym obszarze wykonywanie funkcji ochrony środowiska i przyrody oraz rybołówstwa. Wyjątkiem są akwenu o funkcji podstawowej transport, gdzie ochrona środowiska i przyrody jest ograniczona, a rybołówstwo komercyjne jest zabronione.

Zgodnie z ustaleniami szczegółowymi planu, wykonywanie funkcji podstawowych i dopuszczalnych określonych dla poszczególnych akwenów lub ich podakwenów może być ograniczane na podstawie przepisów odrębnych ze względu na konieczność zapewnienia obronności i bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa życia ludzkiego oraz ochrony środowiska i przyrody. Przykładowo, dla ochrony brzegu morskiego, poza sytuacjami nadzwyczajnymi, na całym obszarze planu ustalono ograniczenie realizacji funkcji pod warunkiem, że stwierdzony zostanie brak znaczącego negatywnego oddziaływania na ptaki zimujące i odpoczywające w trakcie migracji.

Podstawą rozstrzygnięć szczegółowych był zebrany materiał planistyczny oraz wnioski złożone przez interesariuszy. Najważniejsze informacje zebrane podczas inwentaryzacji zaprezentowane zostały na rysunku uwarunkowań, stanowiącym integralną część niniejszego załącznika.

Na podstawie szczegółowego rozpoznania terenu i analizy złożonych wniosków, stosownie do § 5 ust. 1 pkt 3 i 6 lit. a oraz § 6 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia, dokonano podziału obszaru opracowania na akwenu o następujących funkcjach podstawowych:

- 1) transport, o oznaczeniu literowym T;
- 2) ochrona środowiska i przyrody, o oznaczeniu literowym O;
- 3) obronność i bezpieczeństwo państwa, o oznaczeniu literowym B;
- 4) sztuczne wyspy i konstrukcje, o oznaczeniu literowym W;

- 5) turystyka, sport i rekreacja, o oznaczeniu literowym S;
- 6) funkcjonowanie portu lub przystani, o oznaczeniu literowym Ip;
- 7) rybołówstwo, o oznaczeniu literowym R.

Podczas wydzielenia poszczególnych akwenów na rysunku planu i nadawaniu im funkcji w pierwszej kolejności kierowano się zasadą honorowania funkcji, które nie mogą mieć miejsca poza konkretnymi obszarami morskimi i są specyficzne dla tych obszarów (obszary przeznaczone pod transport, ochronę przyrody, funkcjonowanie portu lub przystani, wojsko czy lokalizacja inwestycji, które mają już wydane ważne pozwolenia).

Na obszarze morskich wód wewnętrznych Zalewu Szczecińskiego wyznaczono łącznie 65 akweny, o następującej ilości akwenów o funkcji podstawowej:

- 1) T – transport – 8;
- 2) O – ochrona środowiska i przyrody – 9;
- 3) B – obronność i bezpieczeństwo państwa – 1;
- 4) W – sztuczne wyspy i konstrukcje – 4;
- 5) S – turystyka, sport i rekreacja – 22;
- 6) Ip – funkcjonowanie portu lub przystani – 6;
- 7) R – rybołówstwo – 15.

Nie wydzielono akwenów z funkcją podstawową akwakultura, infrastruktura techniczna, dziedzictwo kulturowe, badania naukowe, poszukiwanie, rozpoznawanie złóż kopalin oraz wydobywanie kopalin ze złóż i ochrona brzegu morskich wód wewnętrznych. Funkcje te wskazano jako dopuszczalne z ograniczeniami wskazanymi w kartach poszczególnych akwenów, w zależności od istniejących uwarunkowań lub potrzeb rozwojowych w ramach poszczególnych akwenów.

Akwakultura została dopuszczona jedynie w tych akwenach o funkcji podstawowej rybołówstwo, gdzie istnieją niezbędne warunki do hodowli ryb, skorupiaków i mięczaków, i gdzie funkcja ta nie pozostaje w konflikcie z innymi sposobami użytkowania akwenu. Przy czym należy wspomnieć, iż wszelkie działania związane z akwakulturą winny być podporządkowane wytycznym polityki Rady Europy (rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007 z dnia 11 czerwca 2007 roku w sprawie wykorzystania w akwakulturze gatunków obcych i niewystępujących miejscowo), która za cel obrała sobie uniknięcie zmian w ekosystemach, zapobieganie negatywnym biologicznym interakcjom z populacjami miejscowymi, w tym zmianom genetycznym, oraz ograniczenie rozprzestrzeniania gatunków

niedocelowych i ich szkodliwego oddziaływania na siedliska przyrodnicze. Czyli wprowadzenie akwakultury nie może skutkować utratą siedlisk oraz pogorszeniem warunków troficznych wynikających z wprowadzeniem takiej funkcji.

Wznoszenie sztucznych wysp i konstrukcji zostało dopuszczone w akwenach jako dopełnienie innych funkcji, takich jak: ochrona środowiska i przyrody, funkcjonowanie portu lub przystani, turystyka, transport, sport i rekreacja, obronność i bezpieczeństwo państwa oraz rybołówstwo.

Ustalając zasady realizacji funkcji dopuszczalnej infrastruktura techniczna, jako podstawową zasadę przyjęto oszczędne korzystanie z przestrzeni – zakaz układania sieci infrastruktury technicznej w sposób rozproszony. Elementy liniowe należy układać w sposób możliwie równoległy do siebie, z zachowaniem minimalnych buforów bezpieczeństwa, wskazanych w warunkach technicznych. Ponadto, dla zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi po torach wodnych, wskazano wymóg ustanowienia strefy bezpieczeństwa wokół powstałych elementów infrastrukturalnych, w której obowiązywać będzie zakaz kotwiczenia (z wyjątkiem kotwiczenia awaryjnego oraz kotwiczenia związanego z pracami instalacyjnymi i serwisowymi).

Ochronę dziedzictwa kulturowego zapewniają zapisy planu wskazujące na wymóg uwzględnienia przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków oraz odpowiednich przepisów wykonawczych w tym zakresie. Dotyczą one zwłaszcza obiektów podwodnego dziedzictwa kulturowego, jakim są wraki statków o wartości archeologicznej. Ustaleniami planu nałożony został obowiązek przeprowadzenia badań archeologicznych przed przystąpieniem do prac czerpalnych, pogłębiarskich, związanych z lokalizacją sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń podwodnych, a także kabli i rurociągów. Dla ochrony wraków o wartości archeologicznej przywołano w planie zakaz nurkowania na wraki, zgodnie z odpowiednim zarządzeniem Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie.

Wśród głównych ograniczeń dla realizacji funkcji dopuszczalnej związanej z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż oraz wydobywaniem kopalin ze złóż w obszarze koncesyjnym "Wolin" wskazano w planie zakaz wznoszenia sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń służących do wydobycia węglowodorów. Wydobywanie węglowodorów, zgodnie z ustaleniami planu, jest ograniczone do elementów liniowych infrastruktury technicznej wyprowadzających węglowodory na ląd, jak np. rurociagi. Zastosowany w planie zakaz podyktowany był szczególnymi uwarunkowaniami Zalewu Szczecińskiego i jego otoczenia.

Zalew jest akwenem zamkniętym, zatem w przypadku wydostania się ropy do wód akwenu, doszłoby do wystąpienia katastrofy ekologicznej o znacznym zasięgu – negatywny wpływ na stan zasobów przyrodniczych (florę i faunę) zarówno w wodzie, jak i na lądzie, zarówno po stronie polskiej, jak i niemieckiej. W przypadku rozlewu w rejonie toru wodnego Świnoujście – Szczecin, działania polegające na neutralizacji zanieczyszczeń wymagałyby wyłączenia funkcji transportowej toru wodnego na dłuższy czas.

Zakazując na obszarze planu lokalizacji sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń służących do wydobywania węglowodorów kierowano się „zasadą przezorności”. W przypadku prowadzenia ocen oddziaływania na środowisko, w szczególności na obszary Natura 2000, polega ona na tym, że nierozwiane, racjonalne wątpliwości zawsze interpretuje się „na korzyść środowiska”. Jeżeli nie da się ustalić, czy negatywne oddziaływanie wystąpi, czy też nie, zakłada się, że wystąpi. Na płaszczyźnie ocen środowiskowych praktycznym wymiarem zastosowania zasady przezorności powinno być odmowa wyrażenia zgody na realizację działań, których skutki są niepewne, niejasne, wątpliwe lub ryzykowne. Kierując się tą zasadą wątpliwość, czy dane negatywne oddziaływanie należy uznać za znaczące, czy nieznaczące, rozstrzygnąć należy na korzyść środowiska przyjmując, że będzie ono znaczące, natomiast wątpliwość, czy dane działania pogorszą integralność obszaru Natura 2000, czy nie odniosą takiego skutku – przyjmując, że pogorszą integralność, itd. Zasada wymaga, aby wszelkie prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych skutków traktować tak, jak pewność ich wystąpienia. Podsumowując, oceniono, iż istnieją przesłanki środowiskowe zakazujące lokalizowanie takich konstrukcji.

Dodatkowo należy podkreślić, iż ideą planu był nacisk na walory przyrodnicze i turystyczne wykorzystanie zalewu. Nadzalewowe gminy w dużej mierze swój rozwój opierają na rozwoju działalności turystycznej i rybołówstwie (platformy mogłyby ograniczać miejsca połowu). Ze względu na istniejące unikatowe walory krajobrazowe konieczne jest ich zachowanie i ochrona.

Na obszarze planu nie wyznaczono akwenów o funkcji podstawowej pozyskiwanie energii odnawialnej ze względu na przepisy ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej, zgodnie z którymi na morskich wodach wewnętrznych zakazuje się wznoszenia i wykorzystywania elektrowni wiatrowych. Pozostałych instalacji do pozyskiwania energii odnawialnej na obszarze opracowania nie przewiduje się.

Badania naukowe (N) zostały wskazane jako funkcja dopuszczalna na wszystkich akwenach. Wśród ograniczeń w ich wykonywaniu, ustalenia szczegółowe kart poszczególnych akwenów wskazują na następujące zakazy ich prowadzenia:

- a) naruszających system ochrony brzegu;
- b) zakłócających lęg ptaków lub oddziałujących na brzeg i inne miejsca akwenu, gdzie odbywa się lęg ptaków;
- c) naruszających elementy liniowe infrastruktury technicznej;
- d) w sposób zagrażający bezpieczeństwu żeglugi.

Na obszarze objętym planem, podstawowym kierunkiem rozwoju jest transport, dla którego wyznaczono następujące akweny o funkcji podstawowej T:

- 1) akwen ZSZ.3.T, zapewniający obsługę i rozwój portów morskich w Wapnicy, Lubinie i Wolinie;
- 2) akwen ZSZ.16.T, zapewniający obsługę i rozwój przystani morskiej w Świnoujściu – Karsiborze oraz morskiego portu rybackiego w Przytorze. W granicach tego akwenu znalazły się ponadto niewielkie fragmenty obszaru, które nie pełnią żadnych szczególnych funkcji – fragmenty starej Świny z jej odnogami;
- 3) akwen ZSZ.31.T, zapewniający bezpieczną żeglugę na polskich obszarach morskich z i do portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki morskiej;
- 4) akwen ZSZ.38.T, ZSZ.49.T zapewniający bezpieczną żeglugę pomiędzy polskimi, a niemieckimi portami (Meklemburgia Pomorze-Przednie) oraz obsługę i rozwój portu morskiego w Nowym Warpnie;
- 5) akwen ZSZ.51.T i ZSZ.58.T zapewniający obsługę i rozwój portu morskiego w Trzebieży;
- 6) akwen ZSZ.62.T, zapewniający obsługę i rozwój portu morskiego w Stepnicy.

Akweny o tej funkcji podstawowej transport wyznaczono w oparciu o przebieg istniejących torów wodnych wraz z ich strefami ochronnymi (buforami).

W celu zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi, na obszarze planu wyznaczono podakweny, obejmujące akweny ochrony wizury znaków nawigacyjnych. Stanowią je: akwen ZSZ. 39.R oraz podakweny: 3.3, 3.5, 3.6, 3.7, 20.2, 20.3, 21.1, 31.1, 37.1, 37.3, 37.6, 38.1, 38.2, 48.1, 51.1, 62.1, 62.2, 63.1, 63.2, 65.1 i 65.2. W podakwenach tych obowiązuje zakaz lokalizacji obiektów i świateł mogących przysłaniać znaki nawigacyjne od strony lądu oraz utrudniać widzialność i rozpoznawalność ww. znaków.

Wśród najważniejszych ograniczeń w korzystaniu z przedmiotowych akwenów wskazuje się na ograniczenia w lokalizacji infrastruktury technicznej. Polegają one na zakazie układania sieci infrastruktury technicznej w sposób rozproszony (należy je układać w sposób możliwie równoległy do siebie, z zachowaniem minimalnych buforów bezpieczeństwa, zgodnie z warunkami technicznymi). Ponadto, dla zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi po torach wodnych, wskazano wymóg ustanowienia strefy bezpieczeństwa wokół powstałych elementów infrastrukturalnych, w której obowiązywać będzie zakaz kotwiczenia (z wyjątkiem kotwiczenia awaryjnego oraz kotwiczenia związanego z pracami instalacyjnymi i serwisowymi).

Akweny te zostały wyznaczone na podstawie:

- 1) Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 7 maja 2015 r. w sprawie określenia obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury zapewniającej dostęp do portu o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej (Dz. U. z dnia 27 maja 2015 r., poz. 733);
- 2) Zarządzenia nr 5 Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie z dnia 8 sierpnia 2017 r. w sprawie określenia infrastruktury zapewniającej dostęp do portów morskich w Dziwnowie, Kamieniu Pomorskim, Lubinie, Mrzeżynie, Nowym Warpnie, Policach, Stepnicy, Trzebieży, Wapnicy i Wolinie oraz do przystani morskich w Międzyzdrojach, Niechorzu i Rewalu (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 9 sierpnia 2017 r., poz. 3487);
- 3) Zarządzenie Nr 2 Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie z dnia 10 maja 2018 r. w sprawie określenia akwenów portowych oraz ogólnodostępnych obiektów, urządzeń i instalacji wchodzących w skład infrastruktury portowej w portach morskich w Dziwnowie, Kamieniu Pomorskim, Lubinie, Mrzeżynie, Nowym Warpnie, Policach, Przytorze, Sierosławiu, Stepnicy, Trzebieży, Wapnicy i Wolinie oraz w przystaniach morskich w Karsiborze, Międzyzdrojach, Niechorzu i Rewalu (Dz. Urz. Woj. Zach. z dnia 11 maja 2018 r., poz. 2356);
- 4) Przepisów Portowych (Zarządzenie nr 3 Dyrektora Urzędu Morskiego w Szczecinie z dnia 26.07.2013 r., z późn. zm.) – akwenem transportowym jest akwen wyznaczony w odległości 200,0 m od granic toru wodnego Świnoujście – Szczecin oraz w odległości 150,0 m od osi pozostałych torów wodnych, a także w odległości 150,0 m od granic kotwicowisk.

Biorąc pod uwagę konieczność zachowania dostępności od strony wody do istniejących i projektowanych portów i przystani, większych pomostów itp. dopuszczono wyznaczenie

torów podejściowych na akwenach ZSZ.4.O, ZSZ.9.S, ZSZ.14.S, ZSZ.18.R, ZSZ.19.S, ZSZ.20.R, ZSZ.24.R, ZSZ.26.R, ZSZ.37.R, ZSZ.40.R przy uwzględnieniu ograniczeń polegających na:

- 1) utrzymania właściwego stanu systemu ochrony brzegu,
- 2) uwzględnieniu bezpieczeństwa żeglugi.

Zakłada się, że realizacja torów podejściowych będzie w gestii różnych podmiotów nie wykluczając samorządów lokalnych oraz prywatnych inwestorów.

W dalszej kolejności wyznaczone zostały akweny o funkcji podstawowej funkcjonowanie portu lub przystani (Ip). Granice ww. akwenów ustalono rozporządzeniami ministra właściwego ds. gospodarki morskiej. Wydzielenie przedmiotowych akwenów miało na celu zapewnienie przestrzeni do realizacji priorytetowych kierunków Polityki Morskiej Rzeczypospolitej Polskiej do roku 2020, tj. rozwoju portów morskich, konkurencyjnego transportu morskiego oraz poprawy bezpieczeństwa i ochrony żeglugi. Funkcjonowanie portu lub przystani to akweny: ZSZ.10.Ip – morski port rybacki w Przytorze, ZSZ.13.Ip – morski port rybacki w Wapnicy, ZSZ.15.Ip – morski port rybacki w Lubinie, ZSZ.29.Ip – przystań morska Świnoujście-Karsibór, ZSZ.48.Ip – port morski w Nowym Warpnie, ZSZ.61.Ip – port morski w Stepnicy.

Są to akweny przede wszystkim wyznaczone na podstawie o obowiązujących granic portów i przystani, w których dopuszcza się budowę nowych elementów infrastruktury portowej i turystycznej, przy uwzględnieniu ochrony istniejących już umocnień brzegu, sztucznych wysp i konstrukcji oraz innych budowli hydrotechnicznych. Akweny ZSZ.13.Ip, ZSZ.15.Ip, ZSZ.48.Ip i ZSZ.61.Ip zostały wyznaczone po granicach istniejących akwatoriów portów morskich, natomiast akweny ZSZ.10.Ip i ZSZ.29.Ip stanowią przystanie morskie.

Na podstawie przepisów odrębnych w zakresie połowu ryb, akweny Ip, stanowiące porty morskie, są wyłączone na stałe z wykonywania rybołówstwa komercyjnego, toteż dla akwenów tych nie dopuszczono wykonywania funkcji rybołówstwa. Z kolei dla akwenów, stanowiących przystanie morskie, funkcja rybołówstwo została wskazana jako funkcja dopuszczalna.

Część akwenu ZSZ.10.Ip znajduje się w granicach Wolińskiego Parku Narodowego (dalej: WPN), co na etapie realizacji inwestycji związanych z funkcją podstawową i funkcjami dopuszczalnymi skutkować może dodatkowymi ograniczeniami, wymogami wynikającymi z obowiązku uzgodnienia zamiaru inwestycyjnego z dyrektorem WPN. Dodatkowym ograniczeniem w realizacji inwestycji, występującym w bezpośrednim sąsiedztwie akwenu,

jest siedlisko 1330 – solniska nadmorskie oraz liczne stanowiska chronionych gatunków, w tym ptaków.

Wśród głównych ograniczeń w zagospodarowaniu i użytkowaniu akwenów Ip wskazano na:

- 1) ograniczenia w budowie nowych elementów infrastruktury portowej oraz prowadzenia prac związanych z rozbudową i przebudową infrastruktury portowej do sposobów nie powodujących naruszenia stateczności budowli hydrotechnicznych;
- 2) ograniczenia w budowie nowych elementów infrastruktury turystycznej, takich jak: pomosty, mola, pirsy, slipy do miejsc nie naruszających stateczności budowli hydrotechnicznych.

Na obszarach Ip wprowadzono zakaz wznoszenia sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń naruszających elementy liniowe infrastruktury technicznej, utrudniających dostęp do nabrzeży oraz w sposób zagrażający bezpieczeństwu żeglugi. Ze względu na specyfikę portu w Przytorze, którego południowa część zlokalizowana jest w granicach Wolińskiego Parku Narodowego, wydzielono podakwen (10.1), w którym obowiązuje:

- 1) zakaz kotwiczenia w odległości mniejszej niż 20,0 m od granicy szuwarów trzcinowych,
- 2) zakaz dobijania do brzegu,
- 3) w strefie mniejszej niż 20,0 m od granicy szuwarów trzcinowych obowiązuje maksymalna prędkość 10 węzłów;

Takie same zakazy zostały ustalone na częściach akwenów o funkcji podstawowej transport, które zlokalizowane są w granicach Wolińskiego Parku Narodowego (podakweny 3.1 i 16.1).

Dodatkowo przedmiotową funkcję (Ip) dopuszczono w akwenach o funkcji S, gdzie istnieją przesłanki lub uwarunkowania do powstania przystani morskich (ZSZ.7.S, ZSZ.14.S, ZSZ.19.S, ZSZ.27.S, ZSZ.28.S, ZSZ.32.S, ZSZ.34.S, ZSZ.47.S, ZSZ.54.S, ZSZ.55.S, ZSZ.60.S i ZSZ.64.S).

W celu uniknięcia konfliktów użytkowania akwenu z funkcją rybołówstwa, ustalenia planu wprowadzają dodatkowo okresowe ograniczenia w ruchu jednostek pływających w miejscach tarlisk ryb (ZSZ.39.R i ZSZ.47.S).

Główną zasadą wyznaczania akwenów o podstawowej funkcji ochrony środowiska i przyrody było przyjęcie granic obszarowych form ochrony przyrody, ustalonych w innych

aktach prawnych. Przykładem jest obszar WPN, którego granice wyznaczyły akwenty o funkcji podstawowej ochrona środowiska i przyrody oznaczone symbolem "O". Funkcją tą objęta została również część jeziora Wicko Małe, na którym ustanowiony jest stały obszar ochronny z zakazem wykonywania rybołówstwa (ZSZ.5.O). Funkcja podstawowa „ochrona środowiska i przyrody”, to przede wszystkim teren WPN (ZSZ.1.O, ZSZ.4.O, ZSZ.5.O, ZSZ.12.O, ZSZ.17.O, ZSZ.21.O, ZSZ.23.O, ZSZ.25.O). Na obszarze WPN obowiązują zakazy wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody odnoszące się do zapisów dotyczących parków narodowych. Do czasu ustanowienia planu ochrony dla WPN na obszarze obowiązuje zarządzenie ministra właściwego ds. środowiska w sprawie zadań ochronnych dla Wolińskiego Parku Narodowego. Pomimo, że akwenty o funkcji „O” w całości są objęte WPN, to plan, zgodnie z tym zarządzeniem, wskazuje funkcje dopuszczalne, które mogą być realizowane pod pewnymi warunkami wynikającymi z przepisów odrębnych oraz uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego przy nadrzędnym wymogu jego ochrony.

Dla akwenu ZSZ.4.O wprowadzono ustalenia zapewniające dostęp do przystani żeglarskiej w Łunowie (Międzyszkolnego Ośrodka Sportów Wodnych przy ZSM w Świnoujściu), zachowanie istniejącego dostępu do morskiego portu rybackiego w Przytorze. Jednak wszelka działalność inwestycyjna oraz korzystanie z tego akwenu musi być podporządkowana i uzgodniona z dyrektorem WPN. Na obszarze ZSZ.4.O wskazano obszar szczególnie cenny przyrodniczo na podstawie waloryzacji przyrodniczej gminy Międzyzdroje oraz informacji będących w posiadaniu WPN, a także wynikających z obserwacji i przeprowadzanych badań przyrodniczych.

Akwen ZSZ.52.O wyznaczono zgodnie z granicami rezerwatu przyrody „Białodrzew Kopicki”, obejmującymi część wodną rezerwatu. Ze względu na obowiązujące na akwencie zakazy wynikające z ustawy o ochronie przyrody w zakresie rezerwatów przyrody, dla akwenu tego został ustalony zakaz wznoszenia sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń innych niż związane z ochroną środowiska.

Na obszarze akwenów o funkcji podstawowej „O” obowiązują ograniczenia dla realizacji inwestycji np. w infrastrukturę turystyczną z uwagi na zachowanie naturalnych warunków brzegu (trzciniowiska), miejsca lęgów ptaków, miejsca tarlisk ryb itp.

Również stałymi, niezmiennymi w przedmiotowym planie, są granice akwenu o funkcji podstawowej obronność i bezpieczeństwo państwa (ZSZ.41.B). Granice akwenu zostały wyznaczone po granicach istniejącego poligonu Marynarki Wojennej (P-41). Ze względu na

specyfikę pełnionej przez niego funkcji, zasadne było wprowadzenie przede wszystkim zakazu lokalizacji na jego obszarze sztucznych wysp i konstrukcji, mogących zakłócić obserwację techniczną i wzrokową oraz łączność radiową na obszarze poligonu oraz w sposób zagrażający bezpieczeństwu. Ze względu na to, że poligon jest miejscem odbywania ćwiczeń wojskowych, zasadne było wprowadzenie na akwenie czasowego zakazu uprawiania rybołówstwa i żeglugi.

Wyznaczając granice akwenów o funkcji podstawowej sztuczne wyspy i konstrukcje oznaczone symbolem "W", posługiwano się ważnymi pozwoleniami lokalizacyjnymi. W dokumentach tych wskazane były zasięgi przestrzenne planowanych inwestycji związanych z rozbudową istniejących wysp refulacyjnych oraz budową nowych. Sztuczne wyspy i konstrukcje – wyznaczono jako powiększenie istniejących już składowisk urobku z pogłębiania pole refulacyjne „D” (ZSZ.35.W) i wyspa refulacyjna Chełminek (ZSZ.56.W) oraz zatwierdzone w ramach odrębnych procedur, miejsca składowania urobku w ramach inwestycji „pogłębienia toru wodnego Świnoujście – Szczecin do głębokości 12,5m” (akweny oznaczone symbolami ZSZ.36.W i ZSZ.43.W).

Na podstawie istniejących uwarunkowań, tj. istniejącego zagospodarowania linii brzegowej i wód Zalewu Szczecińskiego oraz złożonych do planu wniosków, wyznaczono w dalszej kolejności akweny o funkcji podstawowej turystyka, sport i rekreacja S. Akweny te starano się jednak wyznaczyć w sposób nie powodujący konfliktów z rybołówstwem, które na obszarze wód Zalewu Szczecińskiego zajmuje szczególne miejsce.

Funkcja podstawowa turystyka, sport i rekreacja została podzielona na trzy grupy akwenów oznaczonych „S”. Akweny wyznaczono na podstawie istniejącego wykorzystania akwenu, uwarunkowań przyrodniczych strefy brzegowej oraz jej sąsiedztwa, a także na podstawie złożonych wniosków, uwzględniając wyposażenie nabrzeży w infrastrukturę techniczną oraz dostępność z lądu.

Pierwsza grupa, to akweny (ZSZ.2.S, ZSZ.9.S, ZSZ.11.S, ZSZ.19.S, ZSZ.30.S, ZSZ.44.S, ZSZ.45.S oraz podakweny 27.2, 27.4,), gdzie z uwagi na uwarunkowania środowiska (np. sąsiedztwo WPN oraz jego otulinę lub cenne obszary przybrzeżne dla rozrodu gatunków chronionych wskazanych np. w waloryzacji województwa zachodniopomorskiego) zakazuje się lokalizacji nowych elementów infrastruktury turystycznej, takich jak: domy na wodzie, przystanki tramwaju wodnego, tarasy widokowe, mola, pomosty, pirsy, slipy, stałe miejsca postoju jednostek turystycznych. Wskazane zakazy wynikają z faktu istnienia w strefie brzegowej ww. akwenów bardzo dobrze rozwiniętej strefy roślinności wynurzonej

i zanurzonej. Roślinność ta stanowi miejsca tarła i podchowu wielu gatunków ryb. Mimo to akweny te są obecnie wykorzystywane również jako miejsca lokalnej turystyki, w związku z tym obie te funkcje mogą być realizowane, bez uciążliwości dla środowiska. O traktowaniu niektórych z tych miejsc jako obszaru gromadnego rozrodu ryb świadczy ich zaklasyfikowanie jako okresowych obrębów ochronnych, powołanych przez MG MiŻŚ jako miejsca rozrodu. Przykładowo w akwenach ZSZ.44.S i ZSZ.45.S mimo, iż funkcją podstawową jest turystyka, sport i rekreacja, to jednak na tych akwenach znajdują się doskonałe warunki tarliskowe dla ryb. Stąd też, zgodnie z Rozporządzeniem MG MiŻŚ (Dz. U. 2019. poz. 1071) okresowo (tj. od 5 maja do 5 czerwca) akweny te są wyłączone z rybołówstwa i w związku z tym, aby nie zakłócać tarła ryb, a jednocześnie umożliwić wykorzystanie turystyczne tych akwenów, podjęto decyzję o restrykcyjnych zakazach, mimo iż podstawową ich funkcją jest funkcja S. W pozostałych akwenach, mimo iż nie wyznaczono "Rozporządzeniem" miejsc ochronnych dla gromadnego rozrodu ryb, to jednak znaczna szerokość pasa trzcinowisk wskazuje na możliwość odbywania tu tarła ryb. Zwłaszcza, że Rozporządzenie MG MiŻŚ (Dz. U. 2019. poz. 1071) wskazuje, iż w pasie o szerokości 50 m od roślinności twardej lub brzegu obowiązuje rybaków w terminie od 5 maja do 5 czerwca zakaz połowów. Wynika to z tego, iż ustawodawca uważa, że w tych miejscach może odbywać się tarło ryb i podchów narybku. Miejsca te wykorzystywane są również przez turystykę wodną i w celu ochrony tego pasa, wprowadzono obostrzenia dotyczące zmian antropogenicznych (m.in. zakaz budowy infrastruktury turystycznej itd.).

Wprowadzone zakazy w realizacji nowych elementów infrastruktury turystycznej wynikają także z istniejących uwarunkowań na lądzie:

- 1) bezpośrednio przy akwenu ZSZ.2.S wzdłuż linii brzegu występuje wąski pas lądu, nad którym przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia WN 110kV;
- 2) w bezpośrednim sąsiedztwie akwenów ZSZ.9.S i ZSZ.11.S, na podstawie "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" stwierdzono obecność siedlisk 1330 – solniska nadmorskie oraz liczne stanowiska chronionych gatunków, w tym ptaków;
- 3) tereny w bezpośrednim sąsiedztwie akwenu podakwenów 19.1, 19.2 i 19.3 (akwen ZSZ.19.S) są niezagospodarowane, linia brzegowa nieprzekształcona. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się: zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Torfowiska Uznamskie” oraz rezerwat przyrody „Karsiborskie Paprocie”, a także proponowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Świdny Las I, II”, licznie płaty chronionych siedlisk

przyrodniczych oraz siedliska dla gatunków chronionych, w tym strefy ochrony wyznaczone dla bielika;

- 4) w bezpośrednim sąsiedztwie akwenu ZSZ.30.S stwierdzono siedliska chronionych gatunków, zwłaszcza ptaków;
- 5) w bezpośrednim sąsiedztwie podakwenów 14.1, 14.2 i 14.3, w południowej strefie brzegu stwierdzono obecność siedlisk przyrodniczych 1230 (klify wybrzeża Bałtyku) i 91F0 (łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe) oraz stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt; ponadto w granicach akwenu zlokalizowane jest proponowane stanowisko dokumentacyjne – Klif nadzalewowy w Lubinie;
- 6) w bezpośrednim sąsiedztwie podakwenów 27.2 i 27.4 teren jest niezagospodarowany, znajduje się w granicach proponowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego "Klif nad Zalewem Szczecińskim", stwierdzono tu siedliska przyrodnicze 1330 (solniska nadmorskie) i 1230 (klify na wybrzeżu Bałtyku) oraz stanowiska chronionych gatunków roślin i zwierząt;
- 7) w bezpośrednim sąsiedztwie podakwenu 28.1 stwierdzono siedlisko przyrodnicze 1330 (solniska nadmorskie) oraz gatunki chronione; ponadto obszar znajdujący się w bezpośrednim sąsiedztwie został zaproponowany do objęcia ochroną w formie użytku ekologicznego "Półwysep Bielawki z Półwyspem Mielinek";
- 8) w bezpośrednim sąsiedztwie podakwenu 32.1 oraz w jego granicach występują siedliska chronionych gatunków (zwłaszcza ptaków).

Tereny w bezpośrednim sąsiedztwie ww. akwenów są niezagospodarowane w strefie brzegowej.

Na ww. akwenach,, pomimo wskazanych zakazów oraz ograniczeń, dopuszcza się uprawianie turystyki wodnej, sportów wodnych i rekreacji, w szczególności udostępnienie akwenów przybrzeżnych na kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, dla potrzeb żeglarstwa i żeglarstwa deskowego, w tym imprez sportowych oraz żeglugi sezonowej turystycznej, ale ogranicza się budowę i utrzymanie infrastruktury turystycznej do lokalizacji niestałych miejsc postoju jednostek turystycznych do miejsc spełniających wymogi utrzymania właściwego stanu systemu ochrony brzegu, przy uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych. Przy czym mogą występować ograniczenia w tworzeniu kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpieli do miejsc niezagrażających bezpieczeństwu życia ludzi, z uwzględnieniem istniejących na lądzie uwarunkowań sieci komunikacyjnej i infrastruktury

technicznej oraz uwarunkowań przyrodniczych (np. występowanie solnisk nadmorskich oraz stanowisk chronionych gatunków zwierząt). Informacje o występowaniu gatunków chronionych pozyskano od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, od dyrekcji Wolińskiego Parku Narodowego oraz z opracowań przyrodniczych ("Waloryzacja przyrodnicza województwa zachodniopomorskiego", waloryzacje przyrodnicze gmin obszaru opracowania). Wszelkie dodatkowe ograniczenia w realizacji inwestycji zostały określone w ust. 12 ustaleń szczegółowych każdego z akwenów

Druga grupa akwenów (ZSZ.33.S, ZSZ.50.S, ZSZ.53.S, ZSZ.57.S) to akweny, gdzie z uwagi na uwarunkowania środowiska, zakazuje się lokalizacji nowych elementów infrastruktury turystycznej, takich jak: domy na wodzie, przystanki tramwaju wodnego, tarasy widokowe, a dopuszcza się uprawianie turystyki wodnej, sportów wodnych i rekreacji, w szczególności udostępnienie akwenów przybrzeżnych na kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, dla potrzeb żeglarstwa i żeglarstwa deskowego, w tym imprez sportowych oraz żeglugi sezonowej turystycznej. W akwenach tych ogranicza się budowę i utrzymanie infrastruktury turystycznej do lokalizacji mola, pomostów, pirsów, slipów i stałych miejsc postoju jednostek turystycznych do miejsc spełniających wymogi utrzymania właściwego stanu systemu ochrony brzegu, przy uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych. Przy czym mogą występować ograniczenia w tworzeniu kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpieli do miejsc niezagrażających bezpieczeństwu życia ludzi, z uwzględnieniem istniejących na lądzie uwarunkowań sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz uwarunkowań przyrodniczych (np. występowanie solnisk nadmorskich oraz stanowisk chronionych gatunków zwierząt). Wprowadzone ograniczenia dla akwenu ZSZ.33.S wynikają z uwarunkowań przyrodniczych – akwen sąsiaduje z Wolińskim Parkiem Narodowym; w bezpośrednim sąsiedztwie akwenu oraz w jego granicach występują siedliska chronionych gatunków, zwłaszcza ptaków, natomiast w południowej części akwenu wyznaczono obszar zaproponowany do objęcia ochroną w formie użytku ekologicznej "Szuwar nad Zatoką Skoszewską". W sąsiedztwie pozostałych akwenów występują inne elementy turystyczne, jak np. plaża w Czarnocinie (w sąsiedztwie akwenu ZSZ.50.S) czy przystanie żeglarskie: w Kopicach (akwen ZSZ.53.S) i Gąsierzynie (ZSZ.57.S).

Tereny w bezpośrednim sąsiedztwie ww. akwenów są niezagospodarowane w strefie brzegowej. Informacje o występowaniu gatunków chronionych pozyskano od Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" oraz waloryzacji przyrodniczych gmin.

Trzecia grupa akwenów (ZSZ.7.S, ZSZ.14.S, ZSZ.19.S, ZSZ.27.S (podakweny 27.1 i 27.3), ZSZ.28.S, ZSZ.32.S, ZSZ.34.S, ZSZ.47.S, ZSZ.54.S, ZSZ.55.S, ZSZ.60.S i ZSZ.64.S) to akweny, gdzie dopuszcza się realizację portów i przystani oraz budowę nowych elementów infrastruktury turystycznej, takich jak: domy na wodzie, przystanki tramwaju wodnego, tarasy widokowe, mola, pomosty, pirsy, slipy, stałe miejsca postoju jednostek turystycznych do miejsc spełniających wymogi utrzymania właściwego stanu systemu ochrony brzegu, jednak przy uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych z uwagi na położenie akwenów w obszarze Natura 2000. Podobne ograniczenia dotyczą tworzenia kąpielisk – ograniczenia w tworzeniu kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpieli do miejsc niezagrażających bezpieczeństwu życia ludzi, z uwzględnieniem istniejących na lądzie uwarunkowań sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz uwarunkowań przyrodniczych. Na ww. akwenach wprowadzono zakazy we fragmentach wskazanych jako podakweny. Ograniczenia i zakazy te dotyczą realizacji niektórych inwestycji wymienionych w katalogu, zapisanych w poszczególnych funkcjach czy to podstawowych, czy dopuszczalnych. Zakazy te wynikają z uwarunkowań środowiskowych, w tym występowania gatunków chronionych czy zachowaniu naturalnej linii brzegowej sąsiedztwa obszarów chronionych na lądzie (podakweny: 14.1, 14.2, 14.3, 27.2, 27.4, 28.1, 32.1 i 47.1). Informacje o ograniczeniach i zakazach oparto na informacjach pozyskanych od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, z "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" oraz od organów odpowiadających za połowy i ochronę ryb. Ze względu na wyznaczony wąski akwen ZSZ.27.S przy jednoczesnym intensywnym wykorzystywaniu go przez rybaków, w karcie akwenu wprowadzono zakaz prowadzenia połowów w sposób utrudniający wejście/wyjście jednostek pływających do/z przystani lub portu. Z analizy istniejącego zagospodarowania oraz ilości złożonych wniosków wynikało, że na obszarze opracowania istnieje duża presja na turystyczno-rekreacyjne użytkowanie wód Zalewu Szczecińskiego. Turystyka wodna została dopuszczona z ograniczeniami na całym obszarze objętym planem. Ponadto funkcja ta, zgodnie z ustaleniami planu, powinna być wykonywana w sposób nie zakłócający innych funkcji dopuszczalnych w danym akwenu. Aby ograniczyć presję tej formy użytkowania na środowisko przyrodnicze, ograniczono jej wykonywanie (tworzenie kąpielisk i miejsc wykorzystywanych do kąpieli) do miejsc występowania na lądzie istniejących sieci komunikacyjnej i infrastrukturalnej. Ograniczono przy tym realizację portów i przystani oraz

budowę nowych elementów infrastruktury turystycznej (domy na wodzie, przystanki tramwaju wodnego, tarasy widokowe, pirsy, ślipy, pomosty, a w szczególności stałe miejsca postoju jednostek pływających) do miejsc spełniających wymogi utrzymania właściwego stanu systemu ochrony brzegu.

Specyficznym miejscem na obszarze planu, które wymagało wprowadzenia dodatkowych ograniczeń w wykonywaniu funkcji turystyka, sport i rekreacja, są akweny o funkcji podstawowej ochrona środowiska i przyrody, objęte granicami WPN. W tym przypadku konieczne było wprowadzenie dodatkowych rygorów na wyznaczonym obszarze szczególnie cennym WPN (podakwen 4.1) w postaci zakazu używania jednostek pływających, z wyłączeniem służb państwowych

W wyniku wyznaczenia ww. akwenów, po przeanalizowaniu zasadności lokalizacji i wielkości akwenów turystyczno-sportowych, wyznaczone zostały akweny o funkcji podstawowej rybołówstwo R. Akweny te uwzględniają lokalizację żaków, stałe i czasowe tarliska ryb oraz miejsca wykonywania rybołówstwa komercyjnego i rekreacyjnego.

W części akwenów, na których znajdują się tarliska i miejsca podchowu narybku ryb komercyjnych, wprowadzono dodatkowe ograniczenia realizacji funkcji, na zasadach określonych w przepisach odrębnych w zakresie ochrony środowiska. Dodatkowo na akwenach ZSZ.18.R, ZSZ.19.S, ZSZ.20.R, ZSZ.22.R, ZSZ.24.R, ZSZ.26.R, ZSZ.37.R, ZSZ.39.R, ZSZ.40.R, ZSZ.42.R, ZSZ.59.R, ZSZ.63.R i ZSZ.65.R wprowadzono okresowe ograniczenia połowów ryb w miejscach gromadnego ich tarła i migracji.

Rybołówstwo, jako funkcja podstawowa, została ustalono jako funkcja wiodąca na obszarze planu. Funkcją tą wypełniono obszar nie wskazany jako akweny turystyka, sport i rekreacja, sztuczne wyspy, ochrona środowiska i przyrody, transport, obronność i bezpieczeństwo państwa oraz funkcjonowanie portu lub przystani.

Akweny R to akweny stale wykorzystywane dla połowu ryb z dopuszczeniem wykorzystania i lokalizacji inwestycji związanych z badaniami naukowymi, infrastrukturą techniczną, ochroną brzegu morskich wód wewnętrznych, poszukiwania, rozpoznawania złóż kopalin oraz wydobywania kopalin ze złóż, sztucznymi wyspami i konstrukcjami, transportem oraz turystyką, sportem i rekreacją, na którym mogą występować ograniczenia wynikające z dziedzictwa kulturowego oraz ochrony środowiska i przyrody.

Z uwagi na rozległość akwenów oraz graniczenie z naturalną linią brzegową ograniczono możliwości przekształcenia linii brzegowej do niezbędnego minimum, tj. w celu zachowania istniejącej infrastruktury pomostowej lub realizacji inwestycji uwarunkowanej bezpośrednim sąsiedztwem na lądzie, w tym np. realizacją pomostów czy kąpielisk.

Pierwszą grupę akwenów o funkcji podstawowej rybołówstwo tworzą akweny, w których dopuszczono realizację elementów infrastruktury turystycznej, takich jak: pomosty, pirsy, slipy i stałe miejsca postoju jednostek turystycznych do miejsc spełniających wymogi utrzymania właściwego stanu systemu ochrony brzegu, przy uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych oraz wskazano na ograniczenia w tworzeniu kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpieli do miejsc niezagrożających bezpieczeństwu życia ludzi z uwzględnieniem istniejących na lądzie uwarunkowań sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz uwarunkowań przyrodniczych. Są to akweny: ZSZ.24.R, ZSZ.26.R, ZSZ.37.R, ZSZ.59.R, ZSZ.63.R, Akweny te są obecnie wykorzystywane na cele turystyczne i rekreacyjne, głównie żeglarstwo.

Drugą kategorią akwenów o funkcji podstawowej rybołówstwo są akweny, gdzie, z uwagi na uwarunkowania środowiska, w tym zachowanie naturalnej linii brzegowej, zakazuje się lokalizacji nowych elementów infrastruktury turystycznej, takich jak: tarasy widokowe, mola, pomosty, pirsy, slipy, stałe miejsca postoju jednostek turystycznych, a dopuszcza się uprawianie turystyki wodnej, sportów wodnych i rekreacji, w szczególności udostępnienie akwenów przybrzeżnych na kąpieliska, miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, dla potrzeb żeglarstwa i żeglarstwa deskowego, w tym imprez sportowych oraz żeglugi sezonowej turystycznej, ale ogranicza się budowę i utrzymanie infrastruktury turystycznej do lokalizacji niestałych miejsc postoju jednostek turystycznych. Przy czym mogą występować ograniczenia w tworzeniu kąpielisk oraz miejsc wykorzystywanych do kąpieli do miejsc niezagrożających bezpieczeństwu życia ludzi, z uwzględnieniem istniejących na lądzie uwarunkowań sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej oraz uwarunkowań przyrodniczych. Są to akweny: ZSZ.6.R, ZSZ.8.R, ZSZ.18.R, ZSZ.20.R, ZSZ.22.R, podakwen 26.1 (akwen ZSZ.26.R), ZSZ.40.R i ZSZ.46.R. Wprowadzone na nich zakazy i ograniczenia wynikały z następujących uwarunkowań przyrodniczych:

- 1) akwen ZSZ.6.R – w bezpośrednim sąsiedztwie terenu, od strony lądu teren jest niezagospodarowany. Według "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" stwierdzono tu siedlisko 1330 – solniska nadmorskie oraz liczne stanowiska chronionych gatunków, w tym ptaków;

- 2) akwen ZSZ.8.R – w bezpośrednim sąsiedztwie terenu, od strony lądu teren jest niezagospodarowany. Według "Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" stwierdzono tu siedlisko 1330 – solniska nadmorskie oraz liczne stanowiska chronionych gatunków, w tym ptaków;
- 3) akwen ZSZ.18.R – w akwencie zlokalizowane są tarliska i miejsca podchowu narybku ryb; akwen cenny pod względem przyrodniczym – częściowo w granicach akwenu wyznaczono obszar zaproponowany do objęcia ochroną w formie użytku ekologicznego "Półwysp Bielawki z Półwyspem Mielinek", a w bezpośrednim sąsiedztwie akwenu występuje proponowany rezerwat przyrody "Karsiborska Kępa" oraz siedliska przyrodnicze solniska nadmorskie – 1330, a także stanowiska gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną;
- 4) akwen ZSZ.20.R – tereny w bezpośrednim sąsiedztwie są niezagospodarowane, linia brzegowa nieprzekształcona. W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się: zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Torfowiska Uznamskie” oraz rezerwat przyrody „Karsiborskie Paprocie”, a także proponowany zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Świdny Las I, II”, licznie płyty chronionych siedlisk przyrodniczych oraz siedliska dla gatunków chronionych, w tym strefy ochrony wyznaczone dla bielika;
- 5) akwen ZSZ.22.R – akwen sąsiaduje z wyznaczonym wzdłuż brzegu akwieniem o funkcji podstawowej turystyka, sportu i rekreacja oraz akwieniem ochrona środowiska i przyrody (obszar Wolińskiego Parku Narodowego);
- 6) podakwen 26.1 – teren w bezpośrednim sąsiedztwie podakwenu jest niezagospodarowany, zlokalizowany w granicach proponowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Klif nad Zalewem Szczecińskim”. Stwierdzono tu siedliska przyrodnicze: 1330 – solniska nadmorskie, 1230 – klify na wybrzeżu Bałtyku oraz stanowiska gatunków chronionych roślin i zwierząt;
- 7) akwen ZSZ.40.R – w akwencie występują proponowane użytki ekologiczne "Miroszewskie Estuarium) (podakwen 40.2) oraz "Nowowarpińskie Wody" wyznaczone w celu ochrony zagrożonych gatunków ryb i migrujących ptaków wodnych, a także wyznaczony został proponowany zespół przyrodniczo-krajobrazowego „Trzebieradzki Las” (podakwen 40.3);
- 8) akwen ZSZ.46.R – podakwen 46.1 obejmuje proponowany użytek ekologiczny "Karcznieńskie Płoso" wyznaczony w celu ochrony fragmentu ekosystemu wodnego

Jeziora Nowowarpieńskiego oraz zagrożonych gatunków ryb i migrujących ptaków wodnych.

Dodatkowo dla akwenu ZSZ.18.R ustalony został zakaz przekształcania linii brzegu, w tym lokalizacji pomostów ze względu na fakt, że w bezpośrednim sąsiedztwie akwenu występuje proponowany rezerwat przyrody "Karsiborska Kępa" oraz siedliska przyrodnicze solniska nadmorskie – 1330, a także stanowiska gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną.

Akweny ZSZ.39.R i ZSZ.42.R, ZSZ.65.R są przypadkami szczególnymi z uwagi na brak styku z linią brzegową, dlatego funkcja turystyczna oznacza tylko korzystanie z akwenu, a nie budowę infrastruktury turystycznej.

Niektóre akweny predestynują wybrane części zalewu do pełnienia dodatkowej funkcji, jaką jest akwakultura, zwłaszcza że w ostatniej dekadzie lat na wodach niemieckiej części Zalewu Szczecińskiego realizowane są projekty pilotażowe dotyczące akwakultury (m.in. Stybel i in. 2009, Stybel i in. 2014). Na akwenach ZSZ.20.R, ZSZ.24.R, ZSZ.26.R, ZSZ.37.R, ZSZ.40.R i ZSZ.42.R dopuszczono wykonywanie funkcji akwakultura. Ograniczono jednak jej wykonywanie do akwenów znajdujących się w odległości nie mniejszej niż 500,0 m od stałych miejsc połowów żakami, poligonów wojskowych, obszarów wyznaczonych do połowu niewodami, torów wodnych tarlisk ryb oraz pod warunkiem hodowli rodzimych organizmów wodnych i racicznicy zmiennej.

Wyboru wskazanych akwenów dokonano ze względu na:

- 1) brak kolizji z dominującymi funkcjami akwenu. Akwakultura, ze względu na uciążliwość dla środowiska (m.in. poprzez nadmierną produkcję biogenów poprzez dostarczanie ich w paszach dla hodowanych ryb) (m.in. Prądyńska 2004, Schulz 2013) oraz zajmowany na stałe obszar nie została dopuszczona na obszarach z dominującą funkcją transport, ochrona środowiska i przyrody, obronność i bezpieczeństwo państwa oraz turystyka, sport i rekreacja, a jedynie na akwenach, gdzie dominującą funkcją jest rybołówstwo. Miejsca dozwolone dla akwakultury zostały wyznaczone poza stałymi miejscami połowów żakami (dane GIRM), aby nie ograniczać miejsc od lat wykorzystywanych w rybołówstwie zalewowym;
- 2) korzystne cechy hydrologiczne – głównie głębokość wody. Miejsca dozwolone do prowadzenia akwakultury wyznaczono w tych częściach akwenów, gdzie głębokość wody wynosi co najmniej 3,0-4,0 m (Wawrzyniak i Dudko 2016, Zommer 2016), co umożliwi swobodny przepływ wody pomiędzy sadzami (klatkami do produkcji organizmów

wodnych) i dnem akwenu (swobodny przepływ i wynoszenie niespożytej paszy i ekstrementów);

- 3) miejsca dla akwakultury wyznaczono również poza obszarami gromadnego rozrodu ryb (poza stałymi i okresowymi obrębami ochronnymi) (dane Rozporządzenie MG MiŻŚ – Dz. U. z 2119, poz. 1701), aby przyszłe inwestycje związane z akwakulturą nie miały wpływu na te cenne miejsca, poza obszarem obecnie istniejącego poligonu, a także istniejących i planowanych wysp refulacyjnych (dane przesłane przez Urząd Morski w Szczecinie).

Należy przy tym podkreślić, iż dopuszczono chów i hodowlę wyłącznie gatunków rodzimych (Rozporządzenie Rady (WE) nr 708/2007, Rozporządzenie Komisji (WE) nr 506/2008) lub racicznicy zmienną, w wyznaczonych miejscach, przy ograniczonej produkcji nie wpływającej negatywnie na stan jakości wód. Związane jest to z możliwością uciezki hodowanych ryb, czasami gatunków obcego pochodzenia, które po przedostaniu się do wód otwartych mogą założyć populacje.

Ponadto, plan wprowadza ograniczenia w wykonywaniu funkcji rybołówstwa. Na obszarze WPN – prowadzenie połowów zostało ograniczone do obszarów udostępnionych na ten cel, znajdujących się poza torem wodnym.

Na obszarze planu planowana jest realizacja przedsięwzięcia związanego z modernizacją toru wodnego Świnoujście – Szczecin – poszerzenie i pogłębienie toru do 12,5 m. Z tego powodu w kartach akwenów ZSZ.20.R, ZSZ.24.R, ZSZ.37.R, ZSZ.40.R, ZSZ.42.R, ZSZ.59.R, ZSZ.63.R i ZSZ.65.R, ustalone zostały ograniczenia w realizacji funkcji w miejscach lokalizowania tymczasowej infrastruktury technicznej, na potrzeby przeprowadzenia prac związanych z rozbudową i utrzymaniem toru wodnego Świnoujście – Szczecin.

Obszar objęty planem położony jest w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 "Zalew Szczeciński" (PLB320009). Ze względu na działania ochronne, wskazane w projekcie planu ochrony dla ww. obszaru, w granicach planu wyznaczono akwenty i podakwenty na potrzeby ochrony kluczowych miejsc odpoczynku, rozrodu, żerowania i pierzenia ptaków wodno-błotnych oraz ochrony miejsc odpoczynku i żerowania ptaków przelotnych i zimujących objętych ochroną w ramach obszaru Natura 2000 "Zalew Szczeciński". Są nimi:

- 1) akwenty: ZSZ.27.S, ZSZ.32.S, ZSZ.34.S, ZSZ.44.S, ZSZ.45.S, ZSZ.50.S i ZSZ.53.S;

- 2) podakweny: 20.1, 20.3, 20.4, 24.2, 24.3, 24.4, 26.1, 26.2, 33.2, 33.3, 33.4, 37.2, 37.3, 37.4, 37.5, 40.1, 46.1, 47.1.

Akwenami, które ze względu na wysokie wartości przyrodnicze wymagały wprowadzenia szczególnych zasad ich ochrony, są akweny o funkcji podstawowej ochrona środowiska i przyrody oznaczone symbolem "O". Dla akwenów tych istotne było wprowadzenie zapisów, które zagwarantują zachowanie ich w nie pogorszonym stanie, a nawet przyczynią się do ich poprawy. Szczególne znaczenie ma tu zapis o ograniczeniu realizacji inwestycji pod warunkiem, że zostanie stwierdzony brak znaczącego negatywnego wpływu na tarło i podchów narybku ryb komercyjnych (akwen ZSZ.21.O).

Położenie akwenów w granicach WPN (akweny ZSZ.4.O, ZSZ.21.O i ZSZ.23.O) wymagało wprowadzenia dodatkowych warunków korzystania z akwenu, tj. zakazu tworzenia kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, poza miejscami uzgodnionymi z Dyrektorem WPN oraz ograniczeń w wykonywaniu połowów do obszarów udostępnionych na ten cel przez Dyrektora WPN. Na akwencie ZSZ.4.O został wskazany obszar szczególnie cenny w granicach Wolińskiego Parku Narodowego, dla ochrony którego plan ustalił zakaz używania jednostek pływających (z zakazu zostały wyłączone służby państwowe i mundurowe). Występowanie w granicach akwenów O tarlisk ryb wymagało dodatkowo wprowadzenia okresowych ograniczeń w ruchu jednostek pływających.

Istniejące uwarunkowania poszczególnych akwenów i obszarów do nich przyległych, wymagały zastosowania podejścia zrównoważonego. Przykładem jest tu akwen ZSZ.4.O, który wymagał pogodzenia celów związanych z ochroną WPN z rozwojem istniejącej przystani żeglarskiej w Łunowie (przystań Międzyszkolnego Ośrodka Sportów Wodnych przy Zespole Szkół Morskich w Świnoujściu). Efektem tego było umożliwienie realizacji prac związanych z udrożnieniem i umocnieniem kanału wejściowego do przystani pod warunkiem wykonania tych prac w sposób nie powodujący zagrożenia dla systemu ochrony brzegu.

Dla ochrony krajobrazu WPN wyznaczona została strefa ochrony krajobrazu WPN. Obejmuje ona akwen ZSZ.22.R oraz podakweny: 14.3 (akwen ZSZ.14.S0, 24.1 i 24.2 (akwen ZSZ.24.R), 26.1 (akwen ZSDZ.26.R) oraz 27.1 i 27.2 (akwen ZSZ.27.S). W strefie tej obowiązują ograniczenia lokalizacji obiektów i urządzeń o wysokości wykraczającej ponad powierzchnię średniego stanu wody. Zasięg tej strefy został wypracowany na spotkaniach roboczych z dyrekcją Wolińskiego Parku Narodowego.

Innym szczególnym zapisem ustaleń szczegółowych, odnoszącym się do istniejącego na obszarze planu Wolińskiego Parku Narodowego, jest zapis dotyczący podakwenu 18.1 (akwen ZSZ.18.R). Ze względu na jego położenie w granicach otuliny WPN ustalone zostały dla niego ograniczenia wynikające z zarządzenia ministra właściwego ds. środowiska w sprawie zadań ochronnych dla Wolińskiego Parku Narodowego z możliwością połowu ryb.

Ważną funkcją dla zapewnienia odpowiedniej drożności torów wodnych oraz utrzymania funkcji turystyka, sport i rekreacja jest utrzymanie, powiększenie oraz projektowanie sztucznych wysp, na których odkładany jest urobek z pogłębiania. Plan przewiduje cztery takie akwenty oznaczone symbolem W (sztuczne wyspy i konstrukcje). Dwa akwenty oznaczone symbolami ZSZ.35.W i ZSZ.56.W służą przede wszystkim do utrzymania drożności istniejących torów wodnych, a dwa pozostałe – ZSZ.36.W i ZSZ.43.W – stanowią nowe przedsięwzięcia związane z pogłębieniem toru wodnego Świnoujście – Szczecin. Jest to zadanie priorytetowe dla funkcjonowania gospodarki morskiej w tej części kraju. Sztuczne wyspy i konstrukcje – wyznaczono jako powiększenie istniejących już składowisk urobku z pogłębiania ZSZ.35.W (pole refulacyjne „D”) i ZSZ.56.W (wyspa refulacyjna Chełminek) oraz zatwierdzono w ramach procedur odrębnych miejsca składowania urobku w ramach inwestycji „pogłębienia toru wodnego Świnoujście – Szczecin do głębokości 12,5m” ZSZ.36.W i ZSZ.43.W.